

KANAE MINATO

PRIZNANJA

Preveo sa engleskog
Marko Mladenović

■ Laguna ■

Naslov originala

Kanae Minato
CONFESSIONS

Copyright © Kanae Minato 2008

All rights reserved.

First published in Japan in 2008 by Futabasha Publishers
Ltd., Tokyo.

Serbian translation rights arranged with Futabasha Pub-
lishers Ltd. through EMILY BOOKS AGENCY LTD.,
Taiwan and Corto Literary, Croatia

Translation copyright © za srpsko izdanje 2023, LAGUNA

PRIZNANJA

PRVO POGLAVLJE

Svetac

Kada popijete mleko, molim vas da vratite tetrapak u kutiju. Obavezno ga stavite na mesto s vašim brojem, a onda se vratite u klupu. Izgleda da su svi manje-više gotovi. Pošto je danas poslednji dan školske godine,* obeležavaćemo i kraj „vremena za mleko“. Hvala svima što ste učestvovali. Čula sam i da se neki od vas pitaju hoće li se program nastaviti i iduće godine, ali vam odmah mogu reći da neće. Ove godine Ministarstvo zdravlja nas je izabralo kao primernu nižu srednju školu** za kampanju promovisanja mlečnih proizvoda. Od nas se tražilo da svako od vas svakodnevno popije po tetrapak mleka, a sada se radujemo godišnjem školskom sistematskom pregledu u aprilu kako bismo videli da li vam visina i koštana masa premašuju državni prosek.

---

* U Japanu školska godina počinje u aprilu. Prvo tromesečje traje do 20. jula, kada počinje letnji raspust. Deca se vraćaju u školu početkom septembra za drugo tromesečje, koje traje do 25. decembra. Poslednje tromesečje počinje početkom januara i završava se krajem marta. (Prim. prev.)

** U Japanu niža srednja škola podrazumeva nastavu od 7. do 9. razreda, za učenike od 12 do 15 godina. (Prim. prev.)

Da, valjda bi se moglo reći da smo vas koristili kao zamorce, i sigurna sam da ova godina nije bila preterano prijatna onima od vas sa intolerancijom na laktozu ili koji jednostavno ne vole mleko. Ali škola je bila nasumično izabrana za program, i svaka učionica je svakodnevno bila snabdevana tetrapacima mleka i kutijom za njih, sa pregradama za vaše tetrapake koje vas svakog ponaosob identifikuju u skladu s brojem mesta na kom sedite; i tačno je da smo pratili ko pije mleko, a ko ga ne pije. Ali zašto biste sada krivili lice kada ste ga do pre nekoliko minuta sasvim rado pili? Šta smeta da se od vas traži da svakodnevno popijete malo mleka? Na pragu ste puberteta. Telo će vam rasti i menjati se, a znate da pijenje mleka pomaže izgradnji snažnih kostiju. Ali koliko vas ga zapravo pije kod kuće? A kalcijum nije dobar samo za kosti; potreban vam je za pravilan razvoj nervnog sistema.

Vaše telo nije jedino što raste i menja se. Znam šta radite. Čujem priče. Vi, gospodine Vatanabe, odrasli ste u porodici koja ima prodavnicu elektronike, i znam da ste proključili kako da uklonite većinu zamućenih delova s pornografskih snimaka. Njih prosleđujete drugim dečacima. Vi odrastate. Glava vam se menja brzo koliko i telo. Znam da to nije bio najbolji primer, ali hoću reći da ulazite u ono što ponekad zovemo „buntovničko razdoblje“. To je vreme kada su dečaci i devojčice obično osetljivi, lako ih povredi ili uvredi i najmanja sitnica, i kada su pod velikim uticajem svoje sredine. Dok pokušavate da shvatite ko ste, počecete da oponašate svakoga i sve oko sebe. Ako ste iskreni, slutim da mnogi od vas već primećuju te promene na sebi. Upravo ste videli dobar primer: do pre nekoliko trenutaka većina vas je na besplatno mleko koje dobijate gledala kao na povlasticu. Ali sad kad sam vam kazala da je u pitanju bio ogled, vaše mišljenje o mleku se naprasno promenilo. Jesam li u pravu?

Ipak, u tome nema ničega odveć čudnog – menjanje mišljenja je u ljudskoj prirodi, i to ne samo u pubertetu. U stvari, nastavnici govore kako je vaše odeljenje uistinu poprilično mirnije i boljeg vladanja od uobičajene grupe. Možda baš mleku treba da zahvalimo za to.

Ali danas imam nešto važnije što sam želela da vam kažem. Želela sam da vam kažem kako ću na kraju meseca napustiti posao. Ne, ne prelazim u drugu školu, povlačim se iz nastave. To znači da ste vi poslednji učenici kojima ću ikada predavati, i pamtiću vas dok god sam živa.

A sad se smirite. Hvala vam na reakciji – pogotovo onima od vas koji zaista zvuče kao da im je žao što čuju da odlazim – molim? Podnosim li ostavku zbog onoga što se dogodilo? Da, pretpostavljam da je tako, i danas bih volela da odvojim malo vremena da porazgovaram s vama o tome.

Sad kada odlazim s posla, ponovo razmišljam o tome šta za mene znači biti nastavnik.

U ovo zanimanje nisam ušla ni iz jednog od uobičajenih razloga – ne zato što sam i sama imala nekog predivnog nastavnika koji mi je promenio život niti bilo šta slično. Valjda bi se moglo reći da sam nastavnica postala prosto zato što sam odrasla u veoma siromašnoj porodici. Otkad sam bila mala, roditelji su mi govorili kako nikada neće moći da priušte da me pošalju na fakultet – i kako bi ionako bilo šteta slati devojčicu – ali pretpostavljam da sam zbog toga utoliko više želela da idem. Obožavala sam školu i bila dobra učenica. Kada je došao taj trenutak, dobila sam stipendiju – možda zbog toga što sam bila onoliko siromašna – i upisala se na državni univerzitet u svom rodnom gradu. Studirala sam hemiju, svoj omiljeni predmet, i još pre nego što sam

diplomirala, počela sam da predajem u jednoj pripreмној školi. E sad, znam da se svi žalite na pripreмnu školu, pošto morate pravo kući posle redovnog dana u školi da biste na brzinu večerali pa požurili na još časova koji traju do kasno uveče. Ali ja sam oduvek mislila da ste neverovatni srećnici što imate roditelje kojima je stalo toliko da vam pruže tu dodatnu mogućnost.

U svakom slučaju, kada sam stigla na završnu godinu, odlučila sam da odustanem od doktorskih studija – što mi je možda bio prvi izbor – i zaposlim se kao nastavnica. Dopadala mi se činjenica da je to sigurna karijera sa stalnim prihodima, ali postojao je jedan još važniji činilac: ako ne budem postala nastavnica, uslovi moje stipendije zahtevali su da vratim novac za školarinu. Tako da sam bez iole pre-mišljanja izašla na ispit i dobila dozvolu. E sad, znam da će ovo možda navesti neke od vas da dovedu u pitanje moje pobude za to da postanem nastavnica, ali mogu vas uveriti da se oduvek trudim da radim najbolje što mogu. Mnogi ljudi proćerdaju život žaleći se kako nikada nisu uspeli da nađu svoj pravi poziv. Ali istina je da ga većina nas verovatno i nema. Šta fali onda odlučiti se za nešto što ti je tik ispred nosa i svesrdno to raditi? To sam i radila, i ne kajem se zbog toga.

E sad, neki od vas se možda pitaju zašto sam izabrala da predajem u nižoj srednjoj umesto u srednjoj školi. Valjda bi se moglo kazati da sam želela da budem na „linijama fronta“, takoreći. Želela sam da nastavu držim učenicima koji su još na sredini svog obaveznog obrazovanja. Srednjoškolci imaju mogućnost da se ispišu, tako da pažnja ume da im bude rasejana. Želela sam da radim sa učenicima koji su još potpuno posvećeni svom obrazovanju, koji nemaju drugi izbor – to je bilo nešto najbliže pravom pozivu što sam mogla

da nađem. Možda je teško poverovati, ali nekada sam bila zagrejana za ovaj posao.

Gospodine Tanaka i gospodine Ogava – nema ničega naročito smešnog u tom delu moje priče.

Nastavnica sam postala 1998, a moje prvo radno mesto – zapravo obuka na poslu – bilo je u Nižoj srednjoj školi M. Tamo sam bila tri godine a zatim uzela jednogodišnje odsustvo dok nisam došla ovamo, u Nižu srednju školu S. Otkrila sam da uživam u tome da budem daleko od većih gradova u prefekturi, a ovo je bilo prijatno, opuštено mesto za rad. Ovo mi je četvrta godina ovde, tako da kao nastavnica radim sveukupno samo sedam godina.

Znam da ste znatiželjni u vezi s Nižom srednjom školom M. Tamo predaje Masajoši Sakuranomi, i verovatno ste ga skoro videli na televiziji... Molim vas da se svi smirite. Da li je on *toliko* poznat? Poznajem li ga ja? Eto, radili smo zajedno tri godine, te bi se valjda moglo reći da ga poznajem, ali u ono vreme nije bio ovoliko slavan. Prikazuju ga kao supernastavnika, a u vestima je toliko često da slutim kako vi o njemu znate više nego ja.

Šta rekoste? Ne znate tu priču, gospodine Majekava? Zar vi ne gledate televiziju? Dobro, ispričaću vam. Kada je bio u nižoj srednjoj školi, Sakuranomi je bio vođa bande, a u drugom razredu srednje napao je nastavnika. Izbacili su ga iz škole i otišao je iz zemlje, a narednih nekoliko godina, po svoj prilici, lutao je po svetu, radio raznorazne opasne stvari i upadao u nepravilike. Bio je svedok rata i drugih nasilnih sukoba, i živio među ljudima koji su trpeli krajnje siromaštvo. Usled tih iskustava uvideo je koliko je grešio i pokajao se zbog svoje nasilne prošlosti. Vratio se u Japan, položio ispit za diplomu ekvivalentnu svedočanstvu o završenoj srednjoj školi, i upisao se na ugledan univerzitet. Nakon završetka

studija postao je nastavnik engleskog u nižoj srednjoj školi. Priča se da je rešio da predaje u nižoj srednjoj školi jer je želeo da pomogne učenicima da izbegnu onakve greške kakve je on pravio kada je bio tog uzrasta. Pre nekoliko godina počeo je da provodi večeri u video-igraonicama i knjižarama gde učenici upadaju u nevolje posle škole. Tražio bi ih svakog ponaosob, razgovarao s njima o samopoštovanju i nudio im priliku da počnu iz početka. Bio je toliko uporan da je stekao nadimak gospodin Druga Prilika, a čak su i televizijski dokumentarac napravili o njemu. Izdavao je knjige i širio opseg svog posla, trudio se da dopre do još učenika – šta rekoste? Sve ste to čuli prošle sedmice na televiziji? E pa, izvinjavam se onima od vas koji već znaju priču... Molim? U pravu ste, izostavila sam nešto važno. Krajem prošle godine, kada je Sakuranomi imao jedva trideset tri godine, lekar mu je rekao da mu je ostalo samo nekoliko meseci života. Ali umesto da sažaljeva sebe, on je odlučio da preostalo vreme posveti svojim učenicima. Tako da su mu sada nadenuli novi nadimak: Svetac. Vi izgleda znate sve o tome, gospodine Abe. Šta rekoste? *Divim* li se Sakuranomiju? Želim li da budem poput njega? To su nezgodna pitanja. Valjda bi se moglo reći kako želim da učim iz njegovog života – ali samo iz druge polovine.

Ali vidim kakav je on utisak ostavio na neke od vas, zbog čega shvatam da sam u izvesnom pogledu možda bila nedorasla nastavnica, posebno u poređenju s nekim ko se potpuno posvetio tome. Kao što sam već rekla, kada sam postala nastavnica, želela sam da radim najbolje što mogu. Ako bi neko od mojih učenika imao problem, zanemarila bih nastavni plan i probala da navedem odeljenje da ga reši zajedno. Ako bi neki učenik istrčao iz učionice, čak i usred nastave, ja bih pošla za njim. Ali u nekom trenutku počela

---

sam da shvatam kako niko nije savršen – ponajmanje ja. A kada mladoj osobi kažeš nešto sa svim autoritetom nastavnika, zapravo se izlažeš opasnosti da nevolju povećaš. Počela sam da smatram kako ne postoji ništa sebičnije i budalastije od toga da svojim učenicima namećem svoje stavove. Naposljetku sam se plašila da sam jednostavno snishodljiva upravo prema onim ljudima koje treba da poštujem i trudim se da im pomognem. I tako, posle odsustva, kada sam počela da radim ovde u Nižoj srednjoj školi S, postavila sam sebi dva nova načela: prvo, odlučila sam da se učenicima uvek obraćam ljubazno i da ih oslovljavam s gospodine i gospođice ispred prezimena, i drugo, da se prema njima odnosim kao prema sebi ravnima. Možda izgleda da su to sitnice, ali iznenadili biste se koliko je učenika odmah primetilo.

Primetilo šta?, pitate. Verovatno su primetili kako je to kada se neko ophodi prema tebi s poštovanjem. Toliko se sluša o nasilju u porodici da se pomisli kako su sva deca progonjena kod kuće. Ali istina je da je većina današnje dece mažena i razmažena. Roditelji im povlađuju i mole ih da uče, da večeraju, šta god. Možda upravo zbog toga deca zauzvrat pokazuju tako malo poštovanja i razgovaraju sa odraslima istim tonom kao s drugarima. A mnogi nastavnici im se čak ulaguju zbog toga – smatraju za orden časti to što su dobili nadimak i što im se učenici neobavezno obraćaju na časovima.

Na kraju krajeva, videli su to na televiziji, u svim onim emisijama o popularnim nastavnicima koji su „ortaci“ svojim učenicima. Sigurno znate kako taj zaplet ide – neki popularan nastavnik muči se s nekim konkretnim odeljenjem, ali iz sukoba se među njima razvije duboko poverenje. A kada krene odjavna špica, nestali su i ostatak škole i nastavnikova druga odeljenja kao da dotični nastavnik postoji

samo za tu jednu grupu nevaljalaca. Čak i na nastavi taj nastavnik s televizije priča o svom ličnom životu i razmatra najličnija osećanja problematičnog učenika. Želite li vi ostali da slušate sve ovo? Naravno, kako da ne. Onda neki ozbiljan učenik smogne hrabrosti da pita o smislu života... a zatim se baljezganje nastavlja. U poslednjoj sceni se ozbiljni učenik na kraju obično izvini nevaljalcu što je bio bezosećajan... što je možda u redu za televiziju, ali kako je u stvarnom životu? Da li je iko od vas ikada imao neki lični problem koji je izgledao toliko neodložan da ste poželeli da prekinete nastavu kako biste govorili o tome? Preveliki se naglasak stavlja na zabludele ovce. Lično više poštujem ozbiljnog učenika, onoga što nije ni upao u nepriliku. Ali ta deca nikada ne dobijaju glavne uloge, ni na televiziji ni u stvarnom životu. To je dovoljno da učenik koji se uzorno vlada posumnja u vrednost svojih nastojanja.

Ljudi često govore o osećaju poverenja koji se razvija između nastavnice i njenih učenika. Kada su moji učenici počeli da dobijaju mobilne telefone, dobijala sam poruke koje su glasila ovako: „Želim da umrem“ ili „Nemam razloga za život“ – vapaje za pomoć. One su često stizale usred noći – u dva ili tri ujutru – i moram priznati da sam bila u iskušenju da se ne obazirem na njih. Ali naravno da nikada nisam mogla. Tako bih izneverila naš „osećaj poverenja“.

Razume se, nastavnici su počeli da dobijaju i mnogo zlobnije poruke. Jedan mladi nastavnik dobio je poruku u kojoj se traži njegova pomoć. Pošiljaljka mu je kazala da joj je drugarica u nevolji i zamolila ga da dođe na ulaz jednog bednog hotela u centru grada. E sad, vi možda mislite da je trebalo da bude malo oprezniji, ali on je bio mlad i

revnostan i pohitao je da pomogne – samo da bi ga devojčica fotografisala na tom kompromitujućem mestu. Sutradan su se u školi pojavili njeni roditelji, umešala se policija, i to je preraslo u veliki incident. Naravno, njegove kolege su znale da su jadnička naprosto nasamarili. Znali smo jer nam je on rekao da je transrodna osoba – da se rodio s muškim telom, ali da je zapravo žena. Čak ni pod tim okolnostima, međutim, mi nismo videli razloga da otkrijemo istinu. Sam mladić, međutim, bio je rešen da brani svoju nastavničku čast, i naposljetku je kazao svojim učenicima i njihovim roditeljima. Ali čitava ta tragedija – i katastrofalne posledice po nastavnika – potekle su bezmalo ni iz čega. Iz povređenih osećanja jedne učenice kojoj je rečeno da prestane da priča za vreme nastave.

Molim? Da li je učenica ikada kažnjena? Naravno da nije. Baš naprotiv, okrivili su nastavnika i školu – kako su te mlade povodljive ljude mogli da izlože seksualno nastranim osobama... ili gejevima... ili čak samohranim majkama kao što sam ja? Roditelji su zanemarili ono što je njihova rođena ćerka uradila i okrivili školu, i na kraju su pobedili – mada nisam sigurna da je u takvim okolnostima uopšte umesno govoriti o pobednicima i gubitnicima. Nastavnik? Premestili su ga prošle godine i sada predaje u drugoj školi, kao žena.

Znam da je to ekstreman primer, ali takve optužbe se stalno iznose, a nastavnicima je vrlo teško da ih opovrgnu. Od tog incidenta uveli smo pravilo da kada nastavnik treba da se nađe sa učenicom, umesto njega ide nastavnica, i obrnuto. Upravo zbog toga za svaki razred imamo dva nastavnika i dve nastavnice. Kada bi neki od vas dečaka zatražio da se negde nađe sa mnom, ja bih se smesta javila Tokura-senseju* iz odeljenja A i zamolila ga da ide umesto mene; a kada bi

---

* Jap.: učitelj. (Prim. prev.)

se dogodilo nešto u vezi s nekom devojčicom iz odeljenja A, Tokura-sensej bi se javio meni. Niste to znali? Nikada to nismo objavili, ali mislili smo da ćete sami shvatiti.

I tako se sada vi dečaci verovatno pitate vredni li uopšte zvati me kada ste stvarno u nevolji jer će se ionako pojaviti Tokura-sensej? Šta rekoste, gospodine Hasegava? Da, sećam se kada ste imali onaj problem na času fizičkog vaspitanja. Rekli ste mi da je ozbiljan, ali u široj slici je bio prilično mali. U stvari, sumnjam da sam nekome od vas zaista potrebna više od nekoliko puta godišnje. I sigurna sam da iz svog samoživog ugla gledanja vi imate utisak da ste sasvim sami na ovom velikom svetu. Da su vaše nevolje nesavladive. Ali moram da kažem kako me manje zanima da udovoljavam vašim mladalačkim prohtevima, a više da jednoga dana izrastete u ljude koji su sposobni da uvažavaju tuđa osećanja – na primer osećanja osobe koja usred noći dobije onako nepromišljenu poruku. Da budem iskrena, sumnjam da bi iko ko je istinski očajan, ko stvarno razmatra da učini nešto drastično, poslao mejl da to najavi svojoj nastavnici.

Možda ste dosad već pretpostavili da ja nikada nisam bila onakva nastavnica koja neprestano razmišlja o svojim učenicima. Uvek je tu bio neko važniji – moja ćerka Manami. Kao što znate, bila sam samohrana majka. Nedugo pre nego što smo Manamin otac i ja naumili da se venčamo, otkrila sam da sam trudna. Malo smo se razočarali što je to ispalilo „prinudno venčanje“, što se kaže, ali istina je da smo bili oduševljeni što ćemo dobiti bebu. Ja sam počela da dobijam prenatalnu negu, i zaključili smo kako bi imalo smisla i da moj verenik ode na zdravstveni pregled. Sasvim neočekivano, testovi su otkrili da on pati od jedne strašne bolesti i

tada je prestao svaki razgovor o venčavanju. Zbog bolesti? Naravno da je bilo zbog toga. Da li je njemu bilo teško to da prihvati? Sigurna sam da jeste, gospođice Isaka. I razume se da se neki parovi ipak venčaju iako je jedno od njih bolesno. Odlučite da se zajedno suočite s problemom. Ali šta biste vi učinili u takvoj situaciji? Šta biste uradili kada biste čuli da su vam dečko ili devojka zaraženi HIV-om...? HIV-om – virusom ljudske imunodeficijencije – poznatijim kao sida. Ali većina vas već zna sve o tome iz romana koji ste čitali za svoj letnji projekat. Toliki vaši sastavi o lektiri govorili su kako ste plakali na kraju knjige da sam rešila da je sama pročitam. Za vas malobrojne koji ste izabrali drugu knjigu, reč je o devojci koja se zarazi HIV-om radeći kao prostitutka, da bi naposljetku dobila sidu i umrla.

Šta rekoste? Ne mislite da je priča toliko jednostavna? Našli ste da je žena – junakinja – simpatičnija nego što to zvuči iz mojih usta? Mogu to da razumem, ali ako saosećate s tom devojkom u knjizi, zašto je toliko vas odgurnulo stolice unazad maločas kad sam vam ispričala šta se dogodilo s mojim verenikom? Ako gajite toliko saosećanja prema ljudima sa sidom, zašto ste se odmakli kad ste čuli da je nastavnica koja stoji pred vama imala seks s nekim ko je zaražen HIV-om?

Vi izgledate kao da vam je naročito nelagodno, gospođice Hamazaki, sedeći tu u prvom redu, ali nema potrebe da prestajete da dišete. HIV se ne širi vazdušnim putem. Činjenica je da sidu ne možete dobiti u većini fizičkih kontakata – rukovanjem ili od kašljanja ili kijanja, preko kade ili u bazenu, deljenjem sudova, od ujeda komarca ili od vaših kućnih ljubimaca. Uopšteno gledano, čak ni od ljubljenja. Sida se ne može dobiti od življenja u bliskom dodiru sa zaraženom osobom, a niko je *nikada* nije dobio samim tim što je bio u istoj učionici s nekim ko je zaražen – mada znam da se u

knjizi nije pominjalo ništa od toga. I izvinjavam se što vas držim u neizvesnosti – ali ni ja nisam zaražena. Šta ste se tako zapanjili? Istina je da je snošaj jedan od načina širenja HIV-a, ali nema svaki snošaj za posledicu zaražavanje.

Mene su testirali za vreme trudnoće i rezultati su bili negativni, ali pošto mi je bilo toliko teško da poverujem u to, ponovo sam se testirala još nekoliko puta. Tek kasnije, kada sam saznala kolika je prava stopa zaražavanja od snošaja, shvatila sam zašto sam umakla, ali neću vam reći tu brojku jer znam koliko lako statistika utiče na vas. Ako vas zanima, slobodno sami potražite.

Moj verenik se HIV-om zarazio u inostranstvu, u jednom razuzdanom razdoblju svog života kada nije mnogo mario za to što mu se događa. Bojim se da mi je bilo teško da prihvatim taj deo njegove prošlosti. Strašno sam se prenerazila kad sam čula da je čovek za koga sam naumila da se udam zaražen HIV-om, i uprkos testovima, nastavila sam da brinem da sam i sama zaražena. Čak i nakon što sam bila sigurna da sam zdrava, noću sam ležala budna i brinula za bebu u svom stomaku. Iako svog ljubavnika nikada nisam prestala da poštujem, moram reći da sam ga s vremena na vreme mrzela iz dna duše zbog onoga što je učinio. A on je valjda mogao to da oseti. Neprestano mi se izvinjavao i molio me da rodim dete. Ali moram reći da ni u jednom trenutku nisam pomislila da prekinem trudnoću. Bez obzira na politiku, meni je to ličilo na ubistvo.

Treba da vam kažem i to da moj verenik nije utonuo u samosažaljenje nakon što je otkrio da ima sidu. Baš naprotiv, činilo se da on smatra kako naprosto trpi posledice svojih postupaka, i uvek je pazio da pravi razliku između svog stanja i stanja hemofiličara i drugih koji se virusom nisu

---

zarazili sopstvenom krivicom. Ipak ne mogu da zamislim kakvim je on beznađem sigurno bio obuzet.

Naposletku sam shvatila da sam grešila – delom zato što sam onoliko želela da moje dete ima oca – i kazala mu kako ipak treba da se venčamo, da ćemo, dok god oboje razumemo situaciju, iznaći načina da se suočimo s problemom. Ali on je uporno odbijao. Bio je tvrdoglav, i sasvim rešen da sreću tog deteta pretpostavi svemu ostalom. U Japanu vladaju stravične predrasude protiv ljudi s HIV-om – ako vam treba dokaz, samo se setite kako ste malopre svi prestali da dišete kada ste mislili da sam zaražena. Čak i ako se ispostavi da je dete HIV negativno, kako bi se ljudi odnosili prema njemu kada bi čuli da mu otac ima sidu? Ako se devojčica sprijatelji s nekim, hoće li roditelji braniti toj deci da se igraju s njom? Kada bude stasala za školu, hoće li je druga deca – ili čak nastavnici – maltretirati i pokušavati da je isteraju iz menze ili sa časova fizičkog, ili sa svakog drugog mesta za koje pomisle da bi se tu mogao javiti neki problem? Naravno, i dete bez oca može biti predmet predrasuda, ali izazovi su mnogo manje ozbiljni i ono ima mnogo bolje izgleda da na kraju bude prihvaćeno. U svakom slučaju, odlučili smo da otkazemo venčanje. Bilo mi je prepušteno da našu ćerku odgajam sama.

Nakon što se rodila, Manami su testirali i ispostavilo se da je i ona HIV negativna. Ne možete da zamislite koliko mi je laknulo. Rešila sam da joj pružim najbolju brigu koju majka može da pruži, da je štitim po svaku cenu, i u nju sam ulila svaku trunčicu svoje ljubavi. Kad biste me pitali šta je važnije, moji učenici ili moja ćerka, odgovorila bih vam bez i časka oklevanja da je daleko važnija moja ćerka. Razume se, to je i prirodno.